

Normen- en toetsingskader 2025

Van De verenigde vergadering Datum 26-nov.-2025
Van D&H Datum 21-okt.-2025
Onderwerp Normen- en toetsingskader 2025

Portefeuillehouder: Jan de Vries

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen het normen- en toetsingskader 2025 (bijlage 1) voor de toets op het voorwaardencriterium voor de financiële rechtmatigheidscontroles.

Context

Voor de financiële rechtmatigheid kijken we naar drie onderdelen, het begrotingscriterium, het voorwaardecriterium en Misbruik & Oneigenlijk gebruik en dat wat nu voorligt gaat over het voorwaardecriterium. De Financiële verordening 2025 van Rijnland schrijft hiertoe een normenkader voor in artikel 12, tweede lid1. Dit is een overzicht van alle relevante externe en interne wet- en regelgeving die wij als organisatie namens het bestuur hanteren voor de toets op het voorwaardencriterium voor de financiële rechtmatigheid. De accountant controleert de getrouwheid en het proces van totstandkoming van onze rechtmatigheidscontrole. Ieder jaar wordt dit normenkader geactualiseerd. Vorig jaar heeft de organisatie het normenkader verduidelijkt en waar nodig aangepast, vooruitlopend op de wijzigingen in de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2025. Dit jaar is alleen de wetgeving geactualiseerd. Over de wijzigingen in de rechtmatigheidsverantwoording wordt uw bestuur in alle P&C documenten nader geïnformeerd.

Argumenten

1.1 Rijnland moet voldoen aan externe en interne wet- en regelgeving.

Eén van de drie criteria voor financiële rechtmatigheid is het voorwaardencriterium; handelen in overeenstemming met de geldende regels en besluiten². De financiële rechtmatigheid betreft naleving van directe financiële beheershandelingen van de in de bijlage genoemde wet- en regelgeving. Het gaat om externe en interne regels die uiteenlopen van de Aanbestedingswet en het Treasurystatuut tot de Verordening fractievergoeding algemeen bestuur. Het doel is om circa € 330 mln. aan uitgaven te toetsen op financiële rechtmatigheid.

In de bijlage staat het overzicht met de meest relevante wetten en (interne) regels. Dit is het normenkader. Het overzicht is zo volledig mogelijk, maar niet uitputtend. Wet- en regelgeving verandert continu. Mocht er sprake zijn van een nieuwe wet of een ommissie van een wet, dan zal hieraan alsnog getoetst worden. De interne organisatie controleert het normenkader

¹ Financiële verordening Rijnland 2025, artikel 12 Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium als bedoeld in artikel 1 heeft betrekking op de eisen/voorwaarden die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

² De andere twee criteria zijn het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

risico gestuurd op basis van een door directie vastgesteld controleplan. Deze controles vormen de basis voor de accountantscontrole. De volledige teksten van de meeste in het normenkader opgenomen wet- en regelgeving zijn op internet te vinden op <https://wetten.overheid.nl> respectievelijk www.rijnland.net/regels-op-een-rij/alle-regelgeving-van-rijnland/.

1.2 Het bestaande normenkader moet jaarlijks worden geactualiseerd.

Het bestaande normenkader 2024 is op 27 november 2024 vastgesteld door de verenigde vergadering (VV). Sindsdien is er wet- en regelgeving bijgekomen of niet meer van toepassing. Ook kan het zijn dat wet- en regelgeving bij nader inzien niet onder de financiële rechtmatigheid valt. Het geactualiseerde normenkader 2025 dat ter besluitvorming voorligt is als bijlage bij deze besluitnota gevoegd.

Financiën

N.v.t. De controleactiviteiten worden voor het grootste deel uitgevoerd door de eigen organisatie. De accountant toetst vervolgens deze controleactiviteiten en houdt aanvullende controles. Beide werkzaamheden zijn voldoende begroot in 2025.

Risico's

Geen.

Vervolg

In hoeverre Rijnland voldoet aan de (wettelijke) eisen uit dit vast te stellen normen- en toetsingskader blijkt uit de bevindingen van de accountant. Deze worden in april 2026 in de VV behandeld.

Bijlage 1. Geactualiseerd normenkader 2025 voor de financiële rechtmatigheid(scontroles)

In de onderstaande tabel staat het normen- en toetsingskader, het overzicht van de meest relevante wet- en regelgeving en interne regels, waarmee de Rijnlandse organisatie en de accountant de financiële rechtmatigheid toetst en controleert. Deze rechtmatigheidstoets is gericht op de naleving van de wettelijke kaders, zoals opgenomen in de kolommen “wet- en regelgeving” en “bij thema behorende interne regelgeving” in de tabel op de volgende bladzijde. De toets en de bijbehorende controles betreffen de directe financiële beheershandelingen uit deze wetten en regels.

De interne regels van het college naar de ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten, die niet zijn opgenomen in onderstaande tabel, vallen buiten de scope van de financiële rechtmatigheidstoets. Ze moeten wel nageleefd worden met het oog op de juridische rechtmatigheid. Zo zijn er bijvoorbeeld aparte toetsingen en controles over informatieveiligheid, privacy, handhaving e.d. Het overzicht bevat de meest relevante wetten en regels waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Het is zo volledig mogelijk, maar niet uitputtend. Wet- en regelgeving verandert continu. Mocht sprake zijn van een nieuwe wet of een omissie anderzijds, dan zal de financiële rechtmatigheid ervan alsnog nader getoetst worden. Voor de Rijnlandse regelgeving is gebruik gemaakt van de pagina ‘regels op een rij’ van de eigen website.

Gelieerd aan financiële rechtmatigheid zijn zogeheten general IT-controles. De digitale toegang en de mutaties hierin tot onder meer het financiële systeem vormen onderdeel van de controles. Wetgeving met een digitaal karakter is flink in ontwikkeling. De VV wordt hierover frequent geïnformeerd, zoals onlangs over NIS2.

Normen- en toetsingskader financiële rechtmatigheid				
Programma/ thema	Activiteit / beoogd effect	Wet- en regelgeving	Regelgeving intern	Laatste actualisatie
Bestuur	Borging bestuurlijke bezoldiging en integriteit	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers	Gedragscode integriteit voor het bestuur	2024
		Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	Gedragscode integriteit leden VV en commissieleden	2024
		Waterschapswet	Verordening rechtspositie bestuurs- en commissieleden	2019
			Verordening fractievergoeding algemeen bestuur	2023
			Verordening rekenkamer	2024
			Verordening bewaarschriftencommissie Rijnland 2020	2025
Financiën (alg)	Algemeen financieel middelenbeheer	Besluit Begroting en Verantwoording	Financiële verordening Rijnland 2025	2025
		Waterschapsbesluit	Controleverordening Rijnland 2025	2025
		Algemene Wet Bestuursrecht	Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing	2025
		Omgevingswet	Nota reserves en voorzieningen	2024
		Waterwet	Nota vaste activabeleid	2024
		Diverse belastingwetten (vpb, btw e.d.)	Verordening verontreinigingsheffing	2024
			Verordening watersysteemheffing	2024
			Verordening zuiveringsheffing	2024
Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	Nakomen van afspraken over personeel	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling en Uitwerkingsovereenkomst	Sociaal Statuut	2020
		Ambtenarenwet	Specifieke Rijnlandse HR-regelingen	2023
		Sociale verzekeringswetten	Integriteitsbeleid	2019
		Wet Normering bezoldiging Topambtenaren		2024
		Diverse fiscale, pensioen- en zorgwetten		
Inkopen en contractmanagement	Borgen van eerlijke concurrentie en deelname MKBen juiste vastlegging contractuele afspraken	EU-aanbestedingsregels en -richtlijnen		
		Aanbestedingsbesluit		
		Aanbestedingswet		
		UAV 2012/UAV-GC 2005	Budgethoudersregeling, Delegatiebesluit, Mandaat- en Volmachtbesluit, Besluit Ondermandaten	2024

Normen- en toetsingskader financiële rechtmatigheid				
Programma/ thema	Activiteit / beoogd effect	Wet- en regelgeving	Regelgeving intern	Laatste actualisatie
Financiën / treasury	Verantwoord financieren van en met gemeenschapsgeld	Wet Financiering Decentrale Overheden	Treasurystatuut	2020
		Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden	Budgethoudersregeling	2024
		Regelingschatkistbankieren decentrale overheden	Delegatiebesluit	2024
		Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden	Mandaat- en Volmachtbesluit	2025
		Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden	Besluit ondermandaten	2025
		Wet houdbare overheidsfinanciën		
Gemeenschappelijke regelingen e.d.	Naleven van samenwerkingsvormen	Wet Gemeenschappelijke Regelingen	Delegatiebesluit Belastingssamenwerking GouweRijnland	2011
		Mededingingswet	Gemeenschappelijke Regeling AQUON 2011	2024
		Wet Markt en Overheid	Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland 2021	2024
		Europese staatssteunregels	Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2024
			Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009 (derde wijziging)	2024
			Overeenkomst van kosten voor gemene rekening ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken veroorzaakt door muskus- en beverratten hoogheemraadschappen Hollands Noorderkwartier, Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard, Rijnland, de Stichtse Rijnlanden en Amstel, Gooi & Vecht	2025
			Overeenkomst van kosten gemene rekening Salarisadministratie en Functioneel beheer (met Schieland, Delfland)	2024
			Overeenkomst van kosten voor gemene rekening ICT (Schieland/Rijnland) (KVGR)	2017
			Overeenkomst samenwerking financiële administratie met Schieland en Delfland	2019
			Waterakkoord Hollandsche IJssel en Lek	2024
			Waterakkoord klimaatbestendige wateraanvoorzieningen en doorvoer Krimpenerwaard	2025
			Waterakkoord Rijnland - Amstel, Gooi en Vecht	2025
			Waterakkoord Rijnland - Delfland	2025
			Waterakkoord Rijnland - de Stichtse Rijnlanden	2024
			Waterakkoord Sluis Bodegraven 2015-2024	
			Waterakkoord voor het Noordzeekanaal en Amsterdam Rijnkanaal 2022	2022
Subsidies	Borgen van juiste toepassing verstrekte subsidies		Algemene subsidieverordening Rijnland	2010
			Verordening subsidie natuurvriendelijke oevers	2021
			Subsidieverordening Landbouwportaal + openstellingsbesluit	2025
			Subsidieverordening Groenblauw Buurtidee + openstellingsbesluit	2021
Overig			Legesverordening Rijnland	2024
			Tarieven vastgoed	2024
			Verordening sluis- en bruggelden Rijnland	2005
			Verordening verlening uitsluitend recht tot slibverwerking	2010
			Nadeelcompensatieverordening Rijnland	2024